

ผลการให้การปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมต่อการมองโลกในแง่ดี
เพื่อการปรับตัวทางสังคมของเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติ

ชัยวัฒน์ เดชพิทักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2555

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ชัยวัฒน์ เดชพิทักษ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
(ดร.เพ็ญภา กุลนาคด).....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล).....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(นายแพทย์ทรงสิทธิ์ อุดมสิน).....ประธาน

.....
(ดร.เพ็ญภา กุลนาคด).....กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล).....กรรมการ

.....
(ดร.จุฑามาศ แทนจอน).....กรรมการ

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร).....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาจาก ดร.เพ็ญภา กุลนาคกล
ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล กรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ แนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง
ต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน เอาใจใส่ และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบ
แนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่ถูกต้อง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ช่อฉัตรดา ขวัญเมือง ดร.ภรภัทร เสงอุดมทรัพย์
ดร.จิตรา คุณภูมิเมธา ดร.โพธิพันธ์ พานิช และ ดร.สกล วรรณเจริญศรี ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ และ
โปรแกรมที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์ และคณาจารย์ประจำภาควิชาวิจัย และ
จิตวิทยาประยุกต์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่สละเวลาให้คำปรึกษา และเสนอแนะมุมมอง
ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ
จังหวัดชลบุรี เจ้าหน้าที่ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองและเยาวชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน ที่เสียสละ
เวลา และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อชูศักดิ์ คุณแม่อารมณฺ์ เดชพิทักษ์ ผู้ให้ชีวิต ให้โอกาส
และเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา คอยเป็นกำลังใจให้อดทน และต่อสู้กับอุปสรรคจนผ่านพ้นมาได้ด้วยดี
ขอขอบคุณ คุณพรทิพย์ มนตรีวงศ์ และเพื่อนร่วมรุ่นจิตวิทยาการปรึกษาทุกคน ที่ได้ช่วยเหลือ
ให้กำลังใจ และให้คำแนะนำกับผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่า และประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูตเวทิตา
แด่ บพกาโร บวรอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ชัยวัฒน์ เดชพิทักษ์

48920027: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: การมองโลกในแง่ดี/เยาวชนถูกคุมประพฤติ/ การปรับตัวทางสังคม/ การให้การปรึกษา
กลุ่มตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

ชัชวพันธ์ เดชพิทักษ์: ผลการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรม
ต่อการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติ (THE EFFECTS
OF RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR GROUP COUNSELING ON OPTIMISMS SOCIAL
ADJUSTMENT OF THE PROBATION OFFICE YOUTHS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์:
เพ็ญญา กลูกาผล, กศ.ด., ระพีพันธ์ ฉายวิมล, กศ.ด., 169 หน้า, ปี พ.ศ. 2555

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม
ของเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติ ด้วยการให้การปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และ
พฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติ อายุระหว่าง 15 – 18 ปี
สำนักงานคุมประพฤติ จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการมองโลกในแง่ดี
ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา สุ่มเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 10 คน รวมทั้งสิ้น
20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดการมองโลกในแง่ดี และโปรแกรม
การให้การปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการ
ให้การปรึกษา จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ด้วยการให้การปรึกษากลุ่ม โดยใช้แบบแผนการวิจัย
เชิงทดลองแบบสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ
คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล วิเคราะห์ความแปรปรวน
แบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่ม และหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม ทดสอบความแตกต่าง
รายคู่โดยวิธี บอนเฟอร์โรนี (Bonferroni Procedure)

ผลการศึกษา พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาของการทดลอง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มทดลองมีคะแนนการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัว
ทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 และในกลุ่มทดลองมีคะแนนการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม
ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าจากระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

48920027: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Sc. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: OPTIMISM/ PROBATION OFFICE YOUTHS/ SOCIAL ADJUSTMENT/ RATIONNAL EMOTIVE BEHAVIOR GROUP COUNSELING

CHAIWAT DEHPITAK: THE EFFECTS OF RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR GROUP COUNSELING ON OPTIMISMS SOCIAL ADJUSTMENT OF THE PROBATION OFFICE YOUTHS. ADVISORY COMMITTEE: PENNAPHA KOOLNAPHADOL, Ed.D., RAPIN CHAYVIMOL. Ph.D., 169 P. 2012.

This research aimed to study the optimism social adjustment by rational emotive behavior group counseling. The sample comprised of 20 probation office youths with 15 – 18 years of age in probation office, Chonburi province. The researcher selected youths who obtained the optimism scores less than 25th percentile participated in the experiment and control group. The instruments used in this research were the measurement test of optimism and the rational emotive behavior group counseling. The intervention was administered for 10 sessions and each session lasted about sixty minutes. The research design was two – factors experiment with repeated measures on one factor. The study was divided into three phases: the pre – test, post – test, and the follow-up phases. The data were analyzed by repeated measure analysis of variance: one between subject variable and one within-subjects variable and were tested the pair differences among mean by Bonferroni Procedure.

The results revealed that there was a statistically significant interaction at .05 level between the method and the duration of the experiment. The levels of the optimism in the experimental and the control groups were significantly different at .05 level when measured in the post – test and the follow – up phases. The levels of in the experimental group in the post – test and the follow – up phases were significantly different at .05 level from in the pre – test phase.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมองโลกในแง่ดี.....	10
เอกสารเกี่ยวกับการปรับตัวทางสังคม.....	17
เอกสารเกี่ยวกับการถูกคุมประพฤติ.....	22
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม.....	27
แนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม...	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรม...	63
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การดำเนินการทดลอง.....	70
แบบแผนการทดลอง.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
สรุปผลการวิจัย.....	91
สมมติฐานของการวิจัย.....	91
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
อภิปรายผล.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	99
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก.....	106
ภาคผนวก ข.....	155
ภาคผนวก ค.....	161
ภาคผนวก ง.....	163
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	169

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 คะแนนการมองโลกในแง่ดีของเยาวชนในระยะก่อนการทดลองระยะหลัง การทดลอง และระยะติดตามผล ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	74
2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมองโลกในแง่ดีในกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง.....	75
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมองโลกในแง่ดี จำแนกเป็นรายด้าน ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	77
4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนน การมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัว ทางสังคม ของเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติ ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลา การทดลอง.....	81
5 ผลการวิเคราะห์ผลย่อยของวิธีการในระยะก่อนการทดลองของเยาวชน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	83
6 ผลการวิเคราะห์ผลย่อยของวิธีการในระยะหลังการทดลอง ของเยาวชน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	83
7 ผลการวิเคราะห์ผลย่อยของวิธีการในระยะติดตามผลของเยาวชน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	84
8 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	85
9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ของกลุ่มทดลองด้วยวิธีการทดสอบแบบแบบทดสอบรายคู่โดยวิธีบอนเฟอร์โรนี (Bonferroni Procedure).....	86
10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ของกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการทดสอบแบบแบบทดสอบรายคู่โดยวิธีบอนเฟอร์โรนี (Bonferroni Procedure).....	86
11 ค่าอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบวัด การมองโลกในแง่ดีของเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติ จำนวน 45 ข้อ.....	156

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
12 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) แบบวัดการมองโลกในแง่ดีของเยาวชน ที่กลุ่มประเพณี จำนวน 45 ข้อ.....	157
13 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมต่อการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ของเยาวชนที่กลุ่มประเพณี.....	159

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 ปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบเอบีซีดีอีเอฟ (ABCDEF).....	57
3 แบบแผนการทดลอง.....	71
4 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบวัดการมองโลกในแง่ดี เพื่อการปรับตัวทางสังคม ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง โดยรวม.....	76
5 แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จำแนกตามด้านความกังวล.....	78
6 แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จำแนกตามด้านความเป็นตนเอง.....	79
7 แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จำแนกตามด้านมิติครอบครัว.....	80
8 กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลา ของการมองโลก ในแง่ดีของเยาวชนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	82